

XAVER

časopis banskobystriekych bohoslovcov
ročník XIII. 3/2006

Prváci 2006

Plagát seminaristov

Nada Urbánková v seminári

XAVER

Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára
sv. Františka Xaverského v Badíne
vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne
ročník: XIII.
číslo: 3/2006 (Vianoce)

jazyková korektúra:
Mgr. Erika Brezánska

teologický poradca:
PhLic. Ing. Branislav Koppal, M.A.

technické spracovanie:
Pavel Cerovský, Ján Kraus

fotograf: Dominik Jáger
coverfoto: pcer0

adresa redakcie:
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

tel: (+421) (0) 484182602
e-mail: redakcia@xaver.sk

web: www.xaver.sk
bankové spojenie časopisu:
0434002927/0900

cirkevné schválenie:
Biskupský úrad B. Bystrica, č. 1377/98

registračné číslo:
MK SR 1429/96
ISSN 1335-2628

Z O B S A H U

ThDr. Marián BUBLINEC, PhD.
Premeniť eros na agapé 6

ThLic. Roman Seko
Diecézne pastoračné centrum 10

Andrej Porubský
Vianoce u vás 14

Siard Dušan Sklenka
Nada Urbánková 18

Erik Pohorelec
Misionár v USA 22

Štefan Čunderlík
Víkend ako liek 26

Peter Sekereš, Michal Lajcha
Boží úsmev 28

šéfredaktor
Michal Lajcha

redaktor
Štefan Čunderlík

distribúcia
Tomáš Gúber

redaktor
Boris Brutovský

vizuálna koncepcia
Pavel Cerovský

redaktor
Milan Tomaga

redaktor
Andrej Porubský

redaktor
Peter Sekereš

Úvodník

Znova sú tu vianočné sviatky. Znova ten istý zhon, tie isté starosti, tie isté povinnosti. Tak ako každý rok. Prečo to všetko? Stojí to vôbec zato? Ak ma Vianoce nezmenia v mojom poznaní, v mojom zmysľaní a konaní, tak to naozaj nestojí zato. Vianoce mi musia dať dôvod, prečo milovať mojich blízkych, prečo vidieť ich starosti, prečo znášať s nimi ich bremená.

Keď prišiel Ježiš na svet, ľudia ho nepoznali. Aké tragické. Vyvolený národ čakal Vykupiteľa, a keď prišiel – nepoznal ho. Ignoroval jeho učenie, rozhorčoval sa nad jeho chovaním a chcel ho usmrtiť. Nedivme sa. Bolo naozaj ťažké poznať v Ježišovi Mesiáša. Príliš sa totiž odlišoval od ich mesiášskych predstáv. Sklamal ich politické ambície. Popudzoval jednoduchosťou a chudobou, sympatiami voči úbožiakom a hriešnikom, odporom voči bohatým. Nezabúdajme, že odporcovia Krista mali pocit, že robia bohumilú vec, ak bránili jeho činnosti. Chceli zachrániť tradičné náboženské predstavy a Kristova náuka bola s nimi v príkrom rozpore. Je pravda, že robil zázraky, ale zázraky sú pre vieru málo. K viere treba aj ochotu, a tá Izraelitom chýbala.

My sme už vo výhode. Za sebou máme dlhú kresťanskú tradíciu, poznáme takmer presne každé Kristovo slovo. Poznáme ho v Písme aj v Eucharistii. A predsa sme v nebezpečenstve, že nám raz povie: „Bol som medzi vami a nepoznali ste ma.“ Kristus totiž žije medzi nami nielen vo svojom slove a vo sviatosťnej podobe Eucharistie. Je ešte jedna podoba, o ktorej sa zriedka rozpráva

Mons. ThDr. Vojtech Nepšinský
rektor seminára

a málokedy si ju uvedomujeme. Upozornil nás, podľa čoho nás bude súdiť. A predvídal, že sa budeme diviť: „Čo ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ To nebolo len vzletné prirovnanie. To je realita. Kristus je stále medzi nami prítomný v podobe tých, ktorí potrebujú našu pomoc. A my ho nepoznáme.

Poznať Krista aj v tejto podobe – to je cieľ vianočných sviatkov. Naša predstava Krista je značne ovplyvnená vžitými podobami zo svätých obrázkov a zrazu by sme ho mali vidieť v podobe nejakého vráskavého, možno špinavého a

zapáchajúceho chudáka. Nemyslím len bezdomovcov. Choďte do domovov dôchodcov, do nemocníc, k nevyliciteľne chorým... Tam nájdete ľudí, v ktorých je Kristus prítomný. Tam treba prejavíť Kristovi trocha záujmu, trocha nežnej opatery alebo dobré slovo. Poslúžiť takýmto ľuďom nemusí byť ľahké a príjemné. Spoznať v nich Krista je možno práve také ťažké, ako to bolo pre Ježišových súčasníkov.

Rozumom poznať, že na Vianoce prišiel Spasiteľ na svet – to nestačí. Keď vie niekto odriekať verím, ešte zďaleka nemusí byť Kristovým človekom. Ten, kto vie, že na stavbu domu sú potrebné tehly, cement, piesok, nemusí ešte vedieť postaviť dom. Nato treba prax. I vianočné sviatky pochopíme vtedy, keď budeme s Kristom žiť. I v tej menej známej podobe – „Bol som hladný a dali ste mi jesť...“.

Radovať sa vie najlepšie ten, kto robí radosť iným. Vianoce sú tou najlepšou príležitosťou. Neuplatňujme zvyk darovať len v kruhu svojej rodiny. Poobzerajme sa ďalej okolo seba, kde by naozaj bolo treba pomôcť. Počúvajte výzvy ľudí dobrej vôle k pomoci. Kde by bol dar skutočným darom, nielen výmenou. Ak takto pochopíme vianočné sviatky, pochopili sme život a radosť vstúpi do nášho srdca.

Radostné Vianoce a požehnaný nový rok vám želá

Mons. ThDr. Vojtech Nepšinský

news

Nevieme ako vám, ale nám začína byť horúco. Na príčine nie je ani nákupná horúčka, ani vyťahnuté zimné bundy či kabáty, ale predtermíny a blížiace sa skúškové obdobie. V takýchto chvíľach je dobré pospomínať si na staré dobré časy. V kronike seminárneho života sme zaznamenali aj tieto udalosti:

Siedmy deň jedenásteho mesiaca v roku 2006 bol pre našu akademickú obec dňom slávnostným. Bolo tomu práve 70 rokov, kedy sa Bohoslovecká fakulta stala súčasťou Univerzity Komenského a začala písať svoje dejiny. I my bohoslovci sme oslávili tento deň. Možno svojsky, no zato veľmi účinne – brigádou. A tak s čakanmi, metlami, hrablami a lopatami sme všetci jednomyselne a svorne volali: „Nech žije, žije nám!“

O necelý týždeň, konkrétne 13. novembra sa naši prváci vybrali do hlavného mesta, do Bratislavy. Cieľom ich cesty bola opäť naša Alma Mater. Tu sa slávnostnou imatrikuláciou zaradili medzi niekoľko desiatok interných a externých študentov Bohosloveckej fakulty UK. Budú tak požívať patričnú úctu a študentské zľavy...

Deň študentstva, 17. november, sme prežili v posvätnom mlčaní, tzv. silenciu. Teda – snaha bola. V tento upršaný deň k nám zavítal na mesačnú duchovnú obnovu dp. Ján Flajžík, farár z Ladomerskej Viesky (okr. ZH). V kontexte osláv slobody sa nám snažil poukázať aj na iný druh slobody, na slobodu od

vonkajších a vnútorných závislostí.

Deň nato, v sobotu, sa flexibilnejšie ročníky dali do pohybu a jednoducho zdúchli zo seminára. No zase nie až tak jednoducho. Postup bol nasledovný: Predstavení odsúhlasia ročníkové výlety. Ročníky sa dohodnú o túžbe niekam ísť. Ak sa to podarí potiahnuť aj ďalej, ročníky nájdu cieľ cesty. Potom hľadajú niekoho, kto by im požičal takú vecičku s koňmi pod kapotou, pobalia sa, určite na niečo dôležité zabudnú a až potom konečne zdúchnu.

Aby sme nezabudli. Počas dvoch novembrových víkendov v seminári bolo o niečo rušnejšie. Spôsobil to prílev nových povolání. Zatiaľ síce iba miništrantských, ale ktovie, či niekomu Pán Boh neskôr nevystrojí cestu do Badína.

Ako každý človek, aj my bohoslovci sa snažíme držať krok s dobou. No dobré je poznať aj krásu minulosti. A to sa týka aj hudby. Dve novembrové popoludnia patrili zvlášť originálnym vystúpeniam. Prvému vďačíme Spevokolu slovenských učiteľov, druhému zase legende českej populárnej hudby – pani Nadi Urbánkovej. Táto veľká umelkyňa nám s neobyčajnou jednoduchosťou, popri speve nezabudnuteľných piesní, svedčila o svojom vzťahu s Bohom.

Aj ďalší naši mladší spolubratia postupujú vyššie. V Katedrále našej diecézy boli 3. decembra niektorí z nich liturgickým obradom prijatí za lektorov a akolytov Cirkvi, aby sa touto službou pripravovali na svoje povolanie. Všetkým prajeme radosť z Božej priazne a veľkú ochotu slúžiť.

V decembri sa vybrali bratia šiestaci na dlhú cestu. Vlastne na cestu bez konca. Navždy povedali Bohu „áno“ a Boh prijal ich obetu. 8. decembra boli vysvätení za diakonov, čím sa veľmi osobne spojili s Tým, ktorého hlas počuli a nasledovali.

Premeniť eros na agapé

Úvahy nad myšlienkami Benedikta XVI.

Chceli by sme pokračovať v našich úvahách nad encyklikou Sv. Otca Benedikta XVI. *Deus caritas est*. Povedali sme už, že kresťanstvo začína stretnutím so živou osobou, s Ježišom Kristom, ktorý nás pozýva k novým obzorom a tým dáva našej ceste nové smerovanie. Najskôr nové obzory a potom nový smer. A povedali sme, že Kristus hľadá človeka iba v jeho medziľudských vzťahoch.

Dnes by sme chceli pokračovať ďalej. Pýtame sa: k akým obzorom nás Kristus pozýva? V čom je nádhera jeho povolania? Spomeniem udalosť z Evanjelia sv. Jána, ktorú všetci dobre poznáme. Ide o Kánu Galilejskú a o premene nie vody na víno. Nebudem ju opisovať celú, chcem sa zastaviť pri jednom detaile. Kristus, keď sa minulo víno, prikázal posluhovačom naplniť nádoby vodou. Pýtame sa prečo? Ved' bol

Boh a stačilo pomyslieť a prázdne nádoby by sa naplnili dobrým vínom. Lenže v Káne sa išlo k dobrému vínu celkom veľkou okľukou. Naplniť nádoby – spolu asi 600 litrov – vodou. To vtedy znamenalo nie natiehnuť hadicu a otočiť kohútikom a napúšťať. To znamenalo utekať do stredy dediny s vedrami a potom znova: druhý, desiaty, dvadsiaty raz. Dobří ľudia pomáhajú, zlomyseľní sa možno uškŕňajú: budete

mať dobrú svadbu pri vode. Kristus to však takto chcel a chcel nám tým iste niečo povedať. Napríklad to, že si váži vodu, ktorú stvoril jeho Otec, že považuje za dobré všetko, čo jeho Otec dal na tento svet. Kristus nám chcel možno povedať i to, že všetko je už stvorené a čo je stvorené, je dobré, že on neprišiel už nič nové tvoriť, pretože to dokonale vyšlo z ruky jeho Otca, že on prišiel vykupovať, pretvárať,

premieňať, rozmnožovať, ale nie tvoriť. Môžeme teraz prejsť k spomínanej encyklike. Láska, ktorá je v nás ľuďoch od stvorenia, od Stvoriteľa, láska, ktorá je zapísaná v našej prirodzenosti je láska, ktorú staré Grécko nazvalo eros. Je to láska krásna, láska, ktorá hľadá blížneho a chce ho ako dobro pre seba samého. Láska, ktorá človeka vyťahuje z jeho ulity, pretože sa mu otvárajú oči a objavuje toho druhého. Najskôr tak, že ho chce pre seba, chce ho vlastniť. Je to láska, ako sme povedali,

veľmi pekná, ľudská, ale niečo jej chýba. Keby sme ostali iba pri nej, o chvíľu by sme sa cítili nenaplnení, prázdni. Presne ako nádoby v Káne Galilejskej. Presne ako človek, ktorý žije iba sám pre seba. Nietzsche hovorí: „Ako včela, ktorá nanosila príliš veľa medu nasýtil som sa sám sebou až do zvracania. Potrebujem ruky, ktoré by sa ku mne vystierali...“ Človek potrebuje pre niekoho žiť. A láska, ktorá chce vlastniť, láska ako eros je prvým krokom k objaveniu toho druhého, ale to ešte nie je

koniec. Potrebujeme sa darovať.

Kto nám pomôže? Kto nás zachráni? Kto nás naplní? *Kto ma vyslobodí z tohto tela* – volá sv. Pavol. Jeho odpoveď je jednoznačná – *iba Kristus*. Kristus nás zachráni. Vylejme teda von zo seba eros a naplníme sa dobrým vínom Ježiša Krista, naplníme sa láskou kresťanskou, naplníme sa tým, čo Biblia nazýva agapé. Benedikt nás však zastavuje. Eros nie je zlý, zlé a nebezpečné je jeho zbožštvovanie, zlé a hriešne je to, ak z neho robíme modlu, ak sa mu začíname klaňať. Eros – láska, ktorá túži prijať a agapé – láska, ktorá sa daruje sa neraz stávali do protikladu. Ak by sme toto stávanie do protikladu priviedli do extrémnych dôsledkov, kresťanstvo by bolo vo svojej podstate odtrhnuté od základných životných vzťahov ľudskej existencie a vytváralo by samostatný svet, možno obdivuhodný, ale zásadne vytrhnutý z komplexu ľudskej existencie. V skutočnosti eros a agapé nemožno nikdy úplne od seba oddeliť. Kristus nám volá: nie, nevyliievajte.

Naplňte nádoby vodou, nevyliievajte zo seba eros, iba dovoľte Kristovi, aby ho vo vás objal, aby sa ho dotkol, aby mu otvoril oči, aby ho uzdravil, aby ho premenil a doplnil o novú dimenziu, nový rozmer, rozmer agapé. On z neho spraví víno skutočnej, zrelej, opravdivej lásky.

Krása kresťanstva je v tom, že objíma celého človeka, miluje ho takého, aký je. Dotyk lásky vždy uzdravuje, vždy premieňa. Ak by to tak nebolo, človek by musel hľadať niečo, čo vyhovuje viac jeho prirodzenosti. Keďže nás Kristus miluje tak, ako nás miluje, nemusíme už nič hľadať. Kristus nič neberie, ale všetko dáva. Kto sa mu zverí, kto sa mu odovzdá, dostáva stonásobne viac. Nikdy mu nebude chýbať víno pravej, zrelej lásky. A ľudia, keď ochutnajú, povedia: „*Odkiaľ ho máte, veď každý dáva dobré víno najskôr a horšie až potom, keď si ľudia upili. Ty si zachoval dobré víno až doteraz.*“ Áno, milovať s Kristom znamená mať víno lásky stále lepšie, stále chutnejšie.

ThDr. Marián BUBLINEC, PhD.

Vianočné prebudenie

*Keď si myslíš, že prežíváš vianočné sviatky
a v duši máš všelijaké smeti, neporiadky...
Zastav, zastav prosím svoje kroky života
a pozoruj jak prichádza k nám Božia Dobrota.
Neboj sa zohnúť chrbát, skloniť k zemi -
až vtedy zbadáš, aký si šťastný, blažený...
Z tých jasiel' svieti Svetlo na Teba,
aby si spálil všetky smeti Tvojho života.
To Svetlo jak Plnka lúč nás preniká
a očisťuje každého človeka, hriješnika.
Teraz cítiš, že šťastný si, bohatý na lásku,
ved ten, čo vedľa kláči, bratom ti je zrazu.*

*Nádherne Diéta rodi sa v nás,
vždy, keď sa nájde v bratovi brat.
Vždy, keď si s láskou odpustia
a Zlého do seba už nevpustia.*

*Len keď čisté srdce budeš mať,
môžeš Diéta v jasliach s radosťou uvítať.
Vianočné snenie?
- Nie. Vianočné prebudenie!*

*Požehnané Vianoce!
Nech sa v každom srdci Láska lígoce!
Boží pokoj na tvári
nech každého prežiarí!
Odvahu a silu mať
v novom roku „bojovať“!
Nech Vám Pán Boh zdravia dáva,
sprevádza a požehnáva.*

Mária BUKOVČÁKOVÁ

Predstavenie Diecézneho pastoračného centra pre rodinu Banskobystrickej diecézy

Človek je stvorený s láskou a pre lásku... Tieto slová Jána Pavla II. o zmysle ľudského života snád' najsilnejšie rezonujú v prostredí, ktoré je privilegovaným miestom jeho zrodu a rozvoja. Rodina je prostredím, v ktorom človek objavuje seba samého, svoju túžbu milovať a byť milovaný, svoje povolanie a veľkosť zodpovednosti za vlastný život i za spoločné dobro. Len s obrovskými ťažkosťami je možné v živote dobiehať, o čo bol v tomto smere človek ukrátený v rodine.

Novosť výziev, s ktorými je konfrontovaná súčasná civilizácia, rýchle zmeny, ktorými prechádza, nás stavajú pred náročné rozhodovania. Čo je najdôležitejšie medzi všetkými možnosťami a potrebami, ktoré sa zo dňa na deň objavujú? Ani rodina nezostáva uchránená od dramatického, viac či menej vedomého, prehodnocovania hodnôt, presúvania priorít a hľadania vlastnej identity. Všetky prieskumy názorov posledných rokov medzi obyvateľmi Európskej únie potvrdzujú prioritu rodiny v hodnotovom rebríčku Európanov. Konkrétne štatistiky zo života rodín však ukazujú, že realita ďaleko zaostáva za túžbami. Práve naopak. Zdá sa, akoby verejná mienka, politické riešenia a masmediálny svet zaradili celkom vedome rodinu medzi tie tradičné hodnoty, ktorých dôležitosť klesá priamo úmerne s definovaním nových hodnôt postmoderného sveta. Po období odvážnych tvrdení či nerozvážnych zanedbaní v neprospech rodiny

v rámci celospoločenského diania sa však objavujú prvé rozhodné hlasy za podporu rodín a ich uprednostňovanie v rámci politických programov a celkového rozvoja spoločnosti. Postupné znovuobjavovanie rodiny v severských krajinách a ďalších štátoch Európy sú dobrým signálom, že ani postmoderný človek, napriek sekularizujúcemu sa zmýšľaniu, nie je na návratnej ceste úteku od dobier, ktoré do jeho prirodzenosti vpísal jeho Tvorca.

Cirkev ako spoločenstvo ľudí žijúce v snahe objavovať Boží plán stvorenia, spoznávať cestu k objavovaniu a naplneniu zmyslu vlastného života vo svetle Božieho zjavenia, vnímala vždy rodinu ako jednu z najdôležitejších ciest, na ktorej sa človek celkom osobne stretáva s Bohom a jeho láskou. V čase, keď spoločnosť, s bolestnými následkami pre seba samú, zapochybovala o tejto dôležitosti, začala Cirkev hľadať nové formy ako pomôcť svetu znova ju objaviť. Po vydaní apoštolskej exhortácie Rodinné spoločenstvo Jána Pavla II. sa začal v živote Cirkvi po celom svete zápas o systematické posilnenie tradičných foriem pastorácie, v ktorých bola síce rodina vždy vnímaná ako jedna zo základných priorít, avšak vzhľadom ku zmenenej situácii prístupu spoločnosti k rodine ich bolo potrebné obnoviť a doplniť novými formami. Jednou z takýchto nových foriem je aj výzva budovať diecézne centrá alebo sekcie pre rodinu, v ktorých by sa náležite pripravení ľudia mohli odborne venovať

skúmaniu nových možností a výziev v pastoračnom prístupe k rodinám a uplatňovať toto poznanie v konkrétnej pastoračnej službe.

Aj na Slovensku 1. augusta 2003 zriadil diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž prvé Diecézne pastoračné centrum pre rodinu ako novú súčasť pastoračných štruktúr zameraných v diecéze na starostlivosť o dobro všetkých, ktorým je Kristova Cirkev dnes poslaná ohlasovať Dobrú zvesť. Zdá sa, že nie náhodou zaznel práve na banskobystrickom námestí odkaz Jána Pavla II., pápeža rodín, ako zvykne byť nazývaný, smerujúci práve k posilneniu pastorácie rodín: „*Rodiny sú tým sadom, v ktorom vyrastajú sadenice nových generácií. V rodinách sa formuje budúcnosť národa. Práve v tomto zmysle apelujem na diecéznu synodu, ktorú ste zvolali, aby bola jedinečnou príležitosťou na obnovenie pastorácie rodín.*“ (Ján Pavol II., Homília pri svätej omši v Banskej Bystrici, 12.9.2003)

Diecézne centrum pre rodinu sa všetkými si-

lami chce podieľať na naplňaní tohto odkazu. Jeho základným cieľom je posilnenie vnímania hodnoty rodiny v spoločnosti a konkrétna pomoc rodinám. Tento cieľ je možné vnímať v troch rovinách:

V prvej rovine ako snaha poznať okolnosti, v ktorých sa nachádza súčasná rodina v prostredí banskobystrickej diecézy a na základe tohto poznania vytvárať diecézny program pastorácie rodín, ktorý by sa stal súčasťou celkového programu diecéznej pastorácie. V tejto súvislosti chce Centrum zároveň pripravovať materiály a poskytovať podnety kňazom pre prácu s rodinami v jednotlivých farnostiach diecézy a zároveň poskytnúť priestor na výmenu skúseností medzi jednot-

livými farnosťami, združeniami, hnutiami či organizáciami, ktoré na území diecézy ponúkajú pravidelné alebo občasné aktivity a služby pre rodiny.

Druhou rovinou základného cieľa je poskytovanie takých služieb

rodinám, ktoré patria do pastoračnej starostlivosti Cirkvi o rodiny, alebo s ňou majú súvis a zároveň prekračujú možnosti jednotlivých farností. Ide hlavne o komplex prípravy na manželstvo a rodičovstvo, o poskytovanie duchovnej formácie rodinám formou duchovných obnov či manželských rekolekcií, o ponuku odborného rodinného poradenstva v kresťanskom duchu v oblasti manželských vzťahov a výchovy, ako aj o systematické vzdelávanie a duchovnú starostlivosť o animátorov rodinných spoločenstiev formou seminárov a konferencií a o pomoc pri vytváraní rodinných spoločenstiev vo farnostiach. V tejto rovine je pre Centrum neodmysliteľná úzka spolupráca s mnohými ďalšími hnutiami a cirkevnými organizáciami, ako napríklad Škola rodiny, Hnutie kresťanských rodín, Občianske združenie Manželské stretnutia, Kána pre manželov a ďalšie, ktoré pracujú v prospech rodín.

Tretia rovina základného cieľa sa konkretizuje vo vytváraní dekanátnych buniek centra, ktoré môžu zvlášť vo veľkých mestách diecézy poskytnúť rodinám priestor na vzájomné stre-

távanie, na poskytovanie praktických služieb a zároveň na lepšiu koordináciu prorodinných aktivít v rámci farností dekanátu. Na tejto úrovni chce centrum vstupovať do spolupráce aj s ďalšími inštitúciami, tak štátnymi, ako aj s inštitúciami tretieho sektora, ktorých úlohou a cieľom je tiež

posilňovanie vnímania hodnoty rodiny a pomoc rodinám.

V súčasnosti má Diecézne Centrum pre rodinu dve dekanátne bunky, v Banskej Bystrici a v Prievidzi, ktoré od rozbehu svojej činnosti v roku 2003 poskytujú rôznorodú pomoc rodinám vo svojom prostredí a podieľajú sa tiež na príprave aktivít na celodiecéznej úrovni. Aktivity v rámci dekanátnej bunky je možné rozdeliť do piatich kategórií:

1. aktivity zamerané na duchovný rast

Sem patrí týždenné stretávanie spoločenstiev rodín, pravidelné sväté omše s príhovorom pre rodiny a rodinné adorácie raz v mesiaci, biblické stretnutia, modlitby otcov a modlitby matiek raz v týždni, štvrtročné víkendové duchovné obnovy pre rodiny a možnosť poradenstva s kňazom v duchovných otázkach.

2. aktivity zamerané na formáciu osobnosti rodiča

Do tejto kategórie patrí denné odborné rodinné poradenstvo so psychológom, právnikom a výchovným poradcom, denne prístupná knižnica a čítareň pre manželov a rodičov,

občasné diskusné fóra pre rodičov, príležitostné prednášky na tému rodinnej komunikácie, výchovy, konfliktov, zdravia a pod.

3. aktivity zamerané na všeobecný rozvoj osobnosti a zdravia

V rámci tejto kategórie služieb poskytuje Diecézne centrum pre rodinu jazykové a počítačové kurzy zvlášť pre strednú generáciu rodičov, kurzy ručných prác, cvičenia na posilnenie chrbtice a svalstva, aerobik, psychofickú prípravu mamičiek na pôrod a pod.

4. aktivity vo forme praktických služieb pre rodinu

Medzi týmito aktivitami je na prvom mieste denná krátkodobá pestúnska starostlivosť o deti počas neprítomnosti rodičov, detský kútik pre rodičov s deťmi, zapožičiavanie digitálneho fotoaparátu, ponuka priestoru na usporiadanie rodinných osláv, prístup k internetu a občerstvenie v internetovej čajovni.

5. aktivity pre dobré využitie voľného času

Ponuka relaxačnej miestnosti s dvomi biliardovými stolmi, šachom a šípkami, spoločné rodinné výlety, púte rodín a všetko ostatné, čo tvorivosť rodín prinesie, dotvára pestrú paletu aktivít Centra, kde môžu nájsť spoločný priestor na stretnutie všetky rodiny bez rozdielu veku či náboženskej príslušnosti.

Okrem tejto pravidelnej činnosti usporiadalo Centrum pre rodinu za tri roky svojej existencie aj niekoľko akcií na celodiecéznej či celoslovenskej úrovni. Medzi ne patrí hlavne tohtoročné celoslovenské stretnutie rodín v spojení s V. svetovým stretnutím rodín vo Valencii, nedávna medzinárodná konferencia o rodine s názvom Rodina a nová evanjelizácia

na Katolíckej univerzite v Ružomberku, oslava Medzinárodného dňa rodín vyhláseného OSN, ktorá sa uskutočnila v máji 2004 na Nám. SNP v Banskej Bystrici za účasti viac ako 2000 ľudí z celej diecézy, ďalej diecézna konferencia o rodine s medzinárodnou účasťou na tému Situácia rodiny v súčasnej spoločnosti, ako aj celoročná Veľká biblická internetová súťaž pre celú rodinu, do ktorej sa už v priebehu takmer pol roka zapojilo viac ako tisíc rodín z celého Slovenska.

Jestvovanie prvého diecézneho centra pre rodinu je však iba v nesmelých začiatkoch. Denne zápasí s ťažkosťami, ktoré sa učí riešiť: definovanie priorít, organizačné zabezpečenie, finančné možnosti. S veľkou vďačnosťou však chválime Boha za všetky doteraz prejavené dobrodenia, za odvážnu otvorenosť diecézneho biskupa Mons. Rudolfa Baláža pre túto myšlienku a za jeho neodmysliteľnú podporu, za priazeň a ochotnú pomoc všetkých pracovníkov a dobrovoľných spolupracovníkov Centra, za dobrodinco v hmotnej i duchovnej oblasti.

Pevne verím, že aj vďaka vašim modlitbám a priazni sa toto dielo bude stále viac stávať oázou posily pre mnohé rodiny, miestom solidarity, vzájomnej podpory a duchovného dozrievania v poslaní manželstva a rodičovstva a že bude postupne prítomné v ďalších dekanátoch našej diecézy tak, aby jeho služba bola prístupná čím viacerým rodinám.

(Bližšie informácie môžete nájsť na www.rodinabb.sk. Vaše postrehy a návrhy môžete poselať na adresu rodinabb@rodinabb.sk.)

ThLic. Roman SEKO

Vianoce u vás

Na Vianoce si všetci pripomíname jednu a tú istú udalosť, narodenie nášho Vykupiteľa Ježiša Krista. No prežívanie týchto vzácných chvíľ ovplyvňuje mnoho faktorov. Môže to byť naše postavenie, miesto, kde sa nachádzame alebo komunita, v ktorej žijeme. Na to, aby sme sa dozvedeli, ako prežívajú Vianoce ľudia u nás, ale aj v zahraničí som položil piatim odvážlivcom pár vianočných otázok.

Boris Brutovský, 6. ročník

Boris, ty si bol len pred krátkym časom vysvätený za diakona a vyzerá to tak, že sa ti Vianoce a ich prežívanie dost' zmení. Ako to ty vnímaš? Čoho sa najviac obávaš?

Strach je asi prisilné slovo, ale je pravda, že pred vysviackou som sa viackrát prichytil pri myšlienkach na kňazský štedrý večer a čas kňazskej staroby. Na jednej strane to boli silné momenty pýtať sa samého seba, či počítam v živote aj s týmito okamihmi. Na druhej strane mi to dáva akúsi duchovnejšiu motiváciu – prežívať Vianoce hlbšie a vnútorne.

Ešte som ani jedny Vianoce neprežil mimo rodinného kruhu, takže očakávanú zmenu si uvedomujem. Zatiaľ je to však v rovine zvedavosti, napokon mnohé bude závisieť od pastoračných okolností. Na dve veci však nechcem nikdy zabudnúť: 1. farnosť je prvoradá, 2. nezabudnúť na rodinu a jej jedinečnú vianočnú atmosféru, za ktorú som čoraz viac vďačnejší.

Sestra Benigna Mária Strýčková, účtovníčka

Je zvláštne, že obyčajný bohoslovec Vianoce v seminári nikdy nezažije. Vy sestričky sa tomu však nevyhnete. Aké sú Vianoce v seminári?

Snažíme sa vytvoriť rodinnú atmosféru, hoci nikdy netušíme, kto tu cez Vianoce bude. Nie je to teda iba záležitosť sestier či komunity, ale aj všetkých, ktorí tieto sviatočné dni strávia spolu s nami. Niekedy je nás viac, inokedy menej, ale Štedrý večer začíname vždy spoločnou modlitbou a po nej nasleduje slávnostná večera. Je trochu dlhšia, aby sme si tie krásne chvíle mohli dostatočne vychutnať. Polnočnú sv. omšu, aj ostatné, slávime spolu s farským spoločenstvom v Badíne. Dostávame dokonca aj darčeky, ktoré

nám za aktívnej spolupráce s predstavenou posielajú Ježiško. Najväčším darom však aj tak zostáva On sám.

S.S. Lic. Blažej Štrba, prednášajúci biblikum v Badíne

Otče, Vy ste mali možnosť zažiť vianočné sviatky priamo vo Svätej zemi. Akou atmosférou dýcha kraj, kde sa Ježiš narodil, počas Vianoc?

Áno, viacero Vianoc som už prežil v zemi nášho Pána. Avšak ona „nedýcha“ tak farebnou a svetelnou atmosférou, ako v kresťanských zemiach. V opačnom prípade by to bolo proti viere aj dnešného židovského národa. Napriek tomu je neodmysliteľné, žeby domáci kresťania alebo tí, ktorí sú v tom čase vo Svätej zemi, nešli počas Vianoc do Betlehema. Katolícka cirkev začína sláviť sviatky v Betleheme už 24. decembra v Chráme sv. Kataríny, susediacej s Bazilikou Narodenia. Iní

ako napr. grécka ortodoxná cirkev či arménska slávia Narodenie Ježiša Krista o pár dní neskôr, každý podľa svojho kalendára a spolu so svojim patriarchom v samotnej Bazilike. Na polnočnú do Betlehema som chodil vždy pešo. Je to asi 8 km z Jeruzalema, z vrchu Sion, kde som býval. Naspäť sa vracali pešo už len tí, ktorí boli menej unavení po dlhej liturgii. Okrem slávnostnej Eucharistie s procesiou s Jezuliatkom, tak ako mnohé národné skupiny, aj my Slováci sme mávali spoločnú liturgiu v jednej z kaplniek. No nielen na vianočnú a nábožnú atmosféru sviatku v osvetlenom Betleheme, ale aj na to samotné putovanie doňho a späť, myslím, že každý rád spomína. Cez izraelský check-point (kontrolná stanica), ktorý je na prechode do Palestínskej samosprávy sme počas Vianoc prešli vždy bez ťažkostí. No nebola to len chôdza (niekedy aj v daždi), ale ozajstná púť za Svetlom.

Gorazd Ondrej Veselovský, 5. ročník, kláštor kapucínov Poniky

Gorazd, ty si v kapucínskom kláštore na Ponikách. Ako tam vyzerajú Vianoce? V čom sú iné ako tie doma?

Ak mám použiť frázu, tak Vianoce sú všade rovnaké, lebo všade sa nimi oslavuje to isté narodenie Ježiša Krista. Len sa nezľaknite, nechcem tým Jeho narodenie nijako zovšedniť, ani zovšeobecniť. Len chcem zdôrazniť, že Ježišovo narodenie je taká istá vzácna chvíľa, ak ju prežívam doma, či v zahraničí, alebo v mojom prípade v kapucínskom kláštore.

Keď sa pýtaš na Vianoce v kapucínskom kláštore, tak hneď počujem v mysli dva posledné verše z vianočnej pesničky Michala Tučného: „Pak táta na stôl postaví sväteční vína džbán a deti stojí ve dverích a pusu dokoľán...“ Po posvätných úkonoch, ktoré sa odohrajú v kostole, sadne na všetkých bratov u nás v kláštore veľká pohoda a odohrá sa niečo podobné. Predstavený, ako náš rehoľný tatko, položí na stôl džbánik dobrého vína, v krbe praská a my, ako tie detvákky stojíme s otvorenými ústami a hľadáme, ktože to tam v tých jasličkách aj toho roku leží...

Takéto Vianoce prežívali alebo prežívajú naši respondenti. A aké budú tieto Vianoce u vás???

Andrej PORUBSKÝ, 5. ročník

Spravodlivosť jedného bola silnejšia ako zloba sveta

Gn 6-9

Kto raz videl dúhu a počul rozprávanie o potope z Biblie, pochopí, prečo ekologické hnutia majú za svoj symbol tak výsostne biblické znamenie ako je dúha. Čitateľovi prvej knihy Biblie zaiste neunikne, že prvú zmluvu, ktorú urobí Stvoriteľ s človekom, si Boh sám bude pripomínať práve dúhou. Nedopustí viac potopu, ktorej úlohou by bolo vyničiť celé ľudstvo. Len nepozornému čitateľovi ujde počas čítania štyroch dlhých kapitol o potope (Gn 6-9) tak dramatická zmena rozhodnutia, ktorú urobí Stvoriteľ vzhľadom k svojmu stvorenstvu. Najprv, po veľkolepom rozprávaní o stvorení a neadekvátnej odpovedi skazeného ľudstva, sa Boh rozhodne zničiť ľudstvo. Hneď potom, už temer začínajúci sa tragický koniec ľudstva, zvráti Boh ešte podivuhodnejšie na „happy-end story“, keď sa zaviazal zmluvou anulovať navždy svoje rozhodnutie vziať život.

Ale to by bolo príliš zjednodušene povedané to, na čo svätopisec použil 96 dlhých veršov vo svojich štyroch kapitolách. Hoci sú tieto kapitoly dlhé, predsa však predstavujú pomerne jednoduchú dejovú líniu. Je možné rozlíšiť niekoľko dôležitých častí. Svätopisec predstaví najprv (1) Boha, ako zbadá hrozivú skutočnosť: ľudská zloba je veľká, ba dokonca aj ich plány a zmýšľanie sú ustavične zlé. Tu Boh oľutuje svoje stvoriteľské rozhodnutie a (2) nahlas uvažuje: „Vyničím zo zemského povrchu ľudí a všetko

živé.“ (Gn 6,7) Paralelne s týmto Božím rozhodnutím svätopisec (3) predstaví výnimku, Noe ako jediný spravodlivý svojho času. Nato (4) Boh káže Noemovi zhotoviť si archu. Potom (5) do nej vojdú: Noe a jeho žena, jeho synovia a ich ženy, a z každej živej bytosti vždy samec a samica. Len čo Noe vykonal všetko podľa Pánovho príkazu, (6) prišla potopa. Všetko živé hynie vo vodách potopy a to, čo je v arche sa na nich zachráni. (7) Keď všetko živé mimo archy vyhynulo, Boh zosiela vietor, aby vysušil zem. (8) Na Boží príkaz vyjde Noe s celou jeho rodinou a so všetkou živou zverou z archy. (9) Boh garantuje, že po potope bude svet poznať už len pravidelný životný rytmus a striedanie dní a nocí nebude narušené ničiacou záplavou. Na príklade Henocha z predchádzajúcej kapitoly (Gn 5), ktorý „chodil s Bohom“ a dožil sa 365 (!) rokov sa dá ľahko zbadať, že

svätopisec ponúka údaje viac teologické ako chronologické či životopisné. Inými slovami, Písmo nás informuje nie tak o fyzickej skutočnosti a dejinách, ako nám skôr predstavuje určité teologické zhodnotenie a pomocou neho aj formovanie svojho čitateľa. Tak sa dá aj v našom rozprávaní o potope nájsť viac pozoruhodností, ktoré chcú výslovne skôr upútať svojho čitateľa a primäť ho k premýšľaniu, ako mu byť jednoducho len kronikou historických udalostí. To, že vody po potope vyschli presne v 601. roku, 1. dňa 1. mesiaca života Noemovho, je asi tak pravdepodobné ako to, že Noe mal presne 600 rokov, keď potopa začala (Gn 7,6; 8,13).

Vyššie spomenuté zmýšľanie svätopisca treba mať dobre na pamäti práve pri čítaní kapitol o potope. Veď len skutočnosť, že rozprávania o potope sa nachádzajú v podaniach u viac ako 50 národov, môže naznačiť, že na jej pozadí stojí nejaká záplava. Ak sa však vedci aj snažia identifikovať, na ktorú vodnú záplavu z konca doby ľadovej sa vzťahujú tieto rozprávania o potope, je veľmi nepravdepodobné, ba dokonca nemožné, aby svätopiscovi v Gn 6–9 išlo o podrobné zachytenie nejakej vodnej ničiacej katastrofy vtedy známeho sveta. Naopak, je už dokázané, že tieto kapitoly potvrdzujú istú literárnu závislosť s niekoľkými mezopotámskymi textami o potope. Ale ani v týchto, i keď pozoruhodných podobnostiach (napr. v Epose o Gilgamešovi je opísané vysielanie vtákov po potope) nie je odkrytá podstatná časť teologickej pravdy. Tú treba hľadať v pozornom odvíjaní sa dejovej línie, prípadne v istej červenej niti, ktorá sa tiahne dejom. Aj keď krátkosť týchto pár poznámok nám nedo-

volí vidieť rozprávanie bohaté na rôzne podrobnosti, pripomeňme si jednu takú nosnú myšlienku, skrytú hneď v momente zauzlenia sa deja. Pán vidí, že ľudia sú plní zlomyseľných plánov a oznámi Noemovi svoje rozhodnutie ohľadom ľudí: „zem je plná násilnia (chamas) skrze nich a ja ich odstránim zo zeme“ (Gn 6,13). Výrok je jasný a neodvolateľný. Boh vyničí všetko živé, ale ako je zrejme, zachráni Noema a tých,

čo boli s ním v arche. V čo teda dúfal sám Boh, keď vyjadril svoju lútosť nad stvorením človeka? Dôvodov na nádej, tak pre Boha, ako aj pre ľudí, je celkom viac. Rozprávanie o potope predkladá jeden z nich. Je ním človek, ktorý je „spravodlivý a bezúhonný“ a nie je teda celé ľudstvo skorumpované. Ten, ktorý „chodí s Bohom“, sa zachráni – Noe (6,8-9). Tento spravodlivý je však nielen ten, čo je mravopočestný a nepácha zlo, ale je predstavený ako ten, ktorý je schopný zachrániť, „ospravedlniť“. Noe zohrá takúto záchranársku úlohu. Vďaka nemu sa ľudstvo a všetko živé zachráni. Je príkladom takého človeka, ktorý naplní poslanie, ktoré Boh zveril ľudstvu v Gn 1,28, byť zodpovedný nielen za svet, ale aj za všetko živé. Noe vďaka svojej spravodlivosti a Božiemu zhliadnutiu zachráni stvorenie. „Spravodlivosť“ jedného zapríčini záchranu celého sveta. Celková zloba nebola dosť silná, aby zničila svet, pretože bol aspoň jeden spravodlivý. Boh sa teda nepomýlil, keď zveril svet ľudstvu. Aspoň jeden zareagoval na jeho očakávanie.

S.S.Lic. Blažej ŠTRBA

Nada

Urbánková

Dňa 24. 11. 2006 navštívila náš seminár vzácna osobnosť, pätnásobná držiteľka československého Zlatého slávika, herečka, z dnes už legendárnych filmov (Ostře sledované vlaky, Skřivánci na niti, a i.). V tomto čísle vám prinášame rozhovor so ženou, ktorá aj napriek všetkým životným víťazstvám, ale aj prehrám, nikdy nestratila kontakt s Tým, od ktorého dostala dar hlasu, spevu, radosti i slz. Je ňou pani Naďa Urbánková.

1. Vy ste k nám neprišli sama, sprevádza Vás šéf kapely Bokomara Luboš Javurek. Prezradím, že ste medzi nás prišli z Bratislavy, kde ste mali koncert. Akú ste mali cestu?

Musím povedať, že dlhé roky som nebola na týchto miestach. Samozrejme v čase ťažkej totality sme chodievali sem do týchto miest a musím povedať, že to boli vtedy dosť krušné chvíle, pretože cesty neboli dobré, naopak publikum bolo vždy skvelé. Ja si pamätám na posledné dve vystúpenia v Banskej Bystrici, kedy sme tu vystupovali s Jirkom Brabcom, a tak som bola zvedavá, aké budú cesty. Je už predsa čas, kedy by mohlo byť nasnežené, mohla by byť poľadovica na cestách... Ale Pán Boh nás ma rád, ja to viem, a tak som si povedala, že je už síce neskoro, ale choď, dievča. Cesty boli suché. Musím povedať, že sa cestovalo výborne. Viac-menej, keď sme sem dorazili, boli sme privítaní ako maminkou, dostali sme najesť, napití. Povedali sme si ešte základné veci týkajúce sa vystúpenia. A ja som veľmi šťastná, že sme spolu s Lubošom mohli prísť medzi vás do tohto krásneho prostredia. Je to vlastne nápad Siarda, ktorý prišiel na to, že keď sme spievali už v Želive (kláštor premonštrátov v ČR), tak neviem, prečo by sme to nemohli uskutočniť aj tu u vás. A usúdila som, že je to správne.

2. Ako sa z Naďe Urbánkovej stala speváčka?

Tým, že som sa narodila. (smiech) Ono je to však aj trochu pravda. Pretože ja som dievča spod Krkonôš, z chudobnej rodiny, pochádzam z troch sestier (ako od A. P. Čechova) a keď sme s mojou maminkou chodievali po lúkach, ja som vždy spievala. A keď ma susedia počuli „vyrevovať“ niekde, pristavili maminku hovoriac jej: „No áno, ten váš sláviček...“ Takže ja som to naozaj dostala do vienka, ja som si to opäť nevymyslela.

3. Aká je vlastne Naďa Urbánková? Čo ju dokáže potešiť a čo naopak priviesť k slzám?

Prišla som na to, že je to v podstate veľmi jednoduché. I keď mnohokrát prosté ľudské radosti sú najnáročnejšie, pretože sa ťažko hľadajú, neraz sa veľmi skrývajú a keď poviem, že som šťastná, že moja dcéra je zdravá, že ja som zdravá, že ľudia okolo mňa sú v poriadku. Šťastná som vtedy, keď necítim okolo seba závisť, podrazy, podvody a keď nemusím riešiť spory. Ja sa veľmi nerada hádam, lebo sa nedokážem brániť. Mňa keď niekto napadne, som veľmi jednoduchá obeť. Vždy si ma vychutnajú všetci tí... (veď viete o kom rozprávam). Mňa to vždy veľmi unaví a vyčerpá. Vždy ma dostane z toho to, že si uvedomím, že je to opäť Božia cesta a nakoniec každý človek má svoje vlastné svedomie, s ktorým sa musí popasovať, že každý má svoj vlastný účet, za ktorý bude platiť, takže potom to už neriešim a som šťastná.

4. Viem o Vás, že ste hlboko veriaci človek. O čom sa rozprávate so svojim Bohom?

Som presvedčená, že s Bohom sa dá rozprávať úplne o všetkom. Pre mňa osobne je to najlepší dialóg, najlepší „človek“, ktorého môžem osloviť kedykoľvek si spomeniem. To sú naozaj konkrétne veci. To nie je akože Boha poprosím o to, aby bol na svete mier, aby sa ľudia mali radi. Ja som pochopila, že je nutné, po prvé Bohu a potom svojim anjelom, o ktorých viem, že ich mám okolo seba, dávať úlohy a oni mi ich plnia. Keď mi ich nesplnia, tak je mi jasné, že to, o čo som ich prosila, by nebolo pre mňa správne. Ja s Bohom vediem denne dialógy, neraz mu i mnohé veci vyčítam a on sa smeje. Boh má úžasný zmysel pre humor. A potom sa vždy stane, že ma navedie na správnu cestu. Jednoducho poprosíte a splní sa vám to.

5. Máte nejaké plány do budúcnosti?

Ja zásadne nič neplánujem. Viem, že Boh ma vždy povedie. Prežila som v živote veľmi komplikované a ťažké veci. Bola som tak na dne, až som si myslela, že už nikdy neuvidím lúč slnka, bola som jednoducho „na hrane.“ Aj napriek tomuto všetkému som pochopila, že Boh stojí pri mne a vedie ma. Pochopila som, že sa nemám čoho báť. Dnes viem, že všetko, čo sa bude diať, je správne, že keď sa vložím Bohu do rúk, On ma povedie. Človek to musí myslieť úprimne, vedieť, že to naozaj chce a predovšetkým, že to, čo budem robiť, nikomu neublíži, ale práve naopak.

6. Čo pre Vás znamenajú Vianoce?

Pamätám si zo svojho detstva, že to boli sviatky, na ktoré som sa vždy veľmi tešila, pretože pre mňa vianočný stromček, zazvonenie a darčeky pod stromčekom boli niečo, čo som cítila ako Boha, ktorý príde a navštívi ma. Bohužiaľ sa to potom rokmi zmenilo, pretože v tejto spoločnosti je to o nakupovaní „príšerností“ a už to nie je vôbec o láske. Myslím si, že by sa opäť malo vrátiť do pôvodných koľají, kedy by sa ľudia stretli, popriali si len to najlepšie a vrátili sa opäť domov. Potom by sa išli pomodliť do kostola a mysleli na to, že sa majú mať radi.

7. Čo by ste chceli odkázať čitateľom XAVER-a?

Aby sa im splnilo to, čo som práve povedala :-)

8. S akými pocitmi odchádzate z nášho seminára?

Som veľmi unavená, ale unavená šťastím. Bolo to veľmi krásne a veľmi ti ďakujem Siard za ten nápad. Bolo to opäť niečo nepoznané, niečo krásne, čo nadväzuje na Želiv. Verím, že to bude pokračovať. Som rada, že ľudia, ktorí ma sprevádzali (kapelník Luboš a šofér Tomáš) sú akosi „načatí“ prostredím a tým, čo tu videli a počuli. Je to veľmi dobré, pretože pochopili, že jedine takýmto svedectvom sa môže viera dostať medzi ľudí.

Siard D. SKLENKA, 5. ročník, Martin JABLONKA, 3. ročník
foto: Michal BALÁŽ, 5. ročník, Dominik JÁGER, 1. ročník

Spoločnosť Božieho Slova Misionári verbisti Slovensko

Misionár v USA

Každá nedeľa je v Cirkvi výnimočná, lebo oslavuje veľkolepé zmŕtvychvstanie Pána, ale poznáme tiež nedele, ktoré majú v liturgickom roku zvláštne miesto, špeciálne pre ne určené. Takou je aj nedeľa s prívlastkom misijná, ktorá v tomto roku pripadla na 22. októbra. A práve v túto nedeľu je u nás pekným zvykom, že pootvárame dvere nášho seminára, aby sme mohli privítať človeka – misionára, ktorý už nejakú tú misiu má za sebou a príde sa s ňou medzi nás podeliť. A tak sme sa mali možnosť stretnúť s kňazom – verbistom, ktorý svoje účinkovanie začal sv. omšou, v ktorej poukázal na krásu a zároveň náročnosť tohto povolania. Po nej sa všetci bohoslovci presunuli do auly. Započúvaním sa do úvodnej prezentácie pátra Martina Štefanca sme si pripomenuli históriu Spoločnosti Božieho slova sídliacej v meste pod Zoborom, aby tak s úsmevom podotkol aj ťažkosti, za ktorých vznikol ich prvý exercičný dom (bývalý hostinec) v Holandsku. Zároveň nám predstavil aj ich prvých zakladateľov, sv. Arnolda Jansena a sv. Jozefa Freinademetza, ktorí celý svoj život obetovali službe a láske krajinám, kde svetlo evanjelia nebolo nikdy ohlasované alebo keď aj, tak veľmi málo.

Od príchodu verbistov na Slovensko (1925) vzišlo mnoho odvážnych misionárov, ktorí ponúkli svoj život práve za toto apoštolské dielo. V tomto duchu sme sa preniesli do misijnej atmosféry p. Martina v USA, kde začal pôsobiť od roku 2002. Jeho štúdium masovo-komunikačných prostriedkov bolo zároveň podporované aj pastoračnou službou. Dočasným domovom sa mu stalo hlavné mesto štátu Pennsylvánia – Pittsburgh, ktorý zaznamenal v minulosti veľký nárast emigračného obyvateľstva vrátane Slovákov, ktorých

Host'

XAVER
23

motivácia práce v rozľahých oceliarniach mala za dôsledok usadenie sa generácií až podnes. Kedysi vybudovaných 13 katolícko-slovenských kostolov vystriedal v súčasnosti už len jeden (sv. Trojice) a aj to by ste len márne čakali bohoslužbu v slovenskom jazyku. Generácia detí už teda hovorí týmto jazykom len zriedkavo, ale spev i z JKS im predsa zostal. Smutnejšiu náladu vystriedali zaujímavosti zo známych amerických štátov, ktoré mal p. Martin možnosť navštíviť, napríklad večne zelenú Floridu, do ktorej sa denne prísťahuje tisíc dovolenkujúcich 'Amíkov', Yellowstonský park, od ktorého sú krajšie predsa len naše milované Vysoké Tatry, hustota 75 áut na 100 ľudí a mnohé iné... Navyše naše zvedavé otázky ešte viac podnietili záujem o ducha misionárstva, kde misia, ako hovorí sv. A. Jansen, musí byť predsa len záležitosťou srdca. Povolanie za 'diecézneho' vystriedalo na chvíľu povolanie za 'misijného', ale možnosť i finančno-duchovnej podpory sa tiež nejavila až taká zlá, veď nie nadarmo pripomínal pápež Ján Pavol II, že ak my obetujeme niečo zo seba pre misie, tak si nás to počká vo forme milostí plynúcich z nich.

Erik POHORELEC, 2. ročník

Diakonská vysviacka

Je to iba pár dní, čo dvaja naši spolubratia, Boris a Oliver, prijali v banskobystrickej katedrále prvý stupeň sviatosti kňazstva – diaconát. Stalo sa tak 8. decembra 2006 na krásnu slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Kandidáti sa týmto svätením naveky zasvätili službe Bohu a Cirkvi. Na nasledujúcej dvojstrane Vám ponúkame nazrieť zblízka do bohatých obradov, ktoré takúto vysviacku sprevádzajú.

Kandidáti pred kresťanským spoločenstvom vyznávajú vieru.

Predstavenie kandidátov: „Tu som!“

Svedectvo rektora seminára o spôsobilosti kandidátov

Prijatie záväzkov pred prijatím svätenia

Obrad sľuby poslušnosti svojmu biskupovi a jeho nástupcom.

Prostrácia počas litánií k všetkým svätým.

Diakoni banskobystrickej diecézy so
svojím biskupom Mons. R. Balážom

Služba pri oltári počas Liturgie
Eucharistie

Bozk pokoja s biskupom

Odovzdanie Evanjeliára ako poverenia
Cirkvi hlásať radostnú zvesť.

Konsekračná modlitba otca biskupa

Podstatný obrad vysviacky – vkladanie
rúk

foto: Dominik JÁGER, 1. ročník

Víkend ako liek

Víkend je čas oddychu, relaxácie, doliečenia a prípravy. V seminári sme na čosi podobné využili aj dva novembrové víkendy. Mali názov „miništrantské“. Išlo o akcie zamerané na stretnutie v prvom rade veriacich chlapcov – miništrantov zo širokého okolia. Zmyslom týchto podujatí nebolo len stretnúť sa, to sa nám zdá, že by bolo príliš málo. Samotná štruktúra programu bola zostavená tak, aby účastníci odchádzali domov obohatení nielen o športové, kultúrne a spoločenské zážitky, ale hlavne o zážitky duchovné. Dnešného 10 - 15 resp. 16 až 20-ročného chalana (do týchto kategórií boli rozdelení) duchovne obohatiť je veľmi náročné a vyžaduje si dlhodobú prípravu, ale hlavne potrebný súlad, zhoda a celková harmónia. Táto celková harmónia je pri podobných podujatiach veľmi dôležitá, po dávke Božieho ducha asi najdôležitejšia. Ďalším pozitívom boli samotní zúčastnení chalani. Veľmi dobre sa s nimi pracovalo, čo bolo spôsobené aj tým, že s mnohými sme už dobré vzťahy mali a s ktorými ešte nie, tak sme si ich pomerne rýchlo vybudovali. Príčinou toho bolo určite samotné špecifické seminárne prostredie, ktoré má viac než ideálne podmienky a prostriedky na uskutočnenie takýchto podujatí. Teší nás aj celkový duch týchto akcií, ktorý bol aj vďaka 68 zúčastneným chalanom veľmi kamarátsky, začo vám ďakujeme. Nás bohoslovcov ste veľmi obohatili, a to svojou živosťou, snahou hlavne pri športových podujatiach, v niektorých prípadoch veľmi inteligentnými humornými postrehmi a u niektorých, vzhľadom na tento vek, nehovoriac o dobe, bol veľmi príkladný a povzbudivý aj duchovný profil. Počas týchto víkendov sme si naozaj oddýchli, najmä od monotónnosti. Zrelaxovali sme hlavne pri futbalových turnajoch. Chalani, boli ste pre nás liekom, takým dobrým vitamínom, pretože ste priniesli radosť, entuziazmus, nápaditosť, vyrušili ste nás z našej uzavretosti a suchopárnosti a ukázali ste nám kus reality. Chalani, ešte raz vám ďakujeme...

Život

XAVER 27

Štefan ČUNDERLÍK, 4. ročník
foto: Dominik JÁGER, 1. ročník

Boží úsmev

Tak tu ich máme, každý z nich je iný, ale jedno ich predsa spája. V ich srdci horí zvláštny plamienok, ktorý v sebe nechceli uhasiť, ale premeniť na oheň, ktorým by zapalovali srdcia ľudí. Nato, aby tento plamienok vzbĺkol, ich čaká šesť rokov... Rozdúchavanie, prilievanie horiacej látky vo forme modlitby, obety, Eucharistie..., ale aj chránenie sa pred vetrom a rôznymi živlami, ktoré budú chcieť tento plamienok sfúknuť. Od septembra sa stali "mestom na návrší", ktoré nie je možné ukryť, preto sa vám teraz pekne po jednom predstavia...

A nezabudnite sa za nich modliť!!!

1. Odkiaľ pochádzaš
2. Rok narodenia
3. Hobby
4. Vzdelanie. Čo si robil pred nástupom do seminára?
5. A Oblúbený predmet
 - B Oblúbená postava z Písma, príp. spomedzi svätcov (rátajú sa aj blahoslavení) a prečo
 - C Motto, životné krédo, príp. citát z Písma, ktorý ti je sympatický a podľa ktorého sa chceš riadiť
6. Motivácia ku kňazstvu. Čomu by si sa chcel v budúcnosti ako kňaz prednostne venovať?
7. Doterajšie dojmy zo seminára

Peter Baláž

1. Žarnovica
2. 1980
3. História, turistika
4. Stredná lesnícka škola. Pred nástupom do seminára som pracoval ako robotník a potom ako policajt.
5. A Cirkevné dejiny
 - B Sv. Tomáš Morus – obetoval aj kariéru a vlastný život ako svedectvo o viere a o Ježišovi Kristovi.

C „Ak ostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi, poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“ (Jn 8, 31 – 32)

6. Snaha nasledovať nášho Pána Ježiša Krista, čomu by som sa chcel aj v budúcnosti ako kňaz prednostne venovať.
7. Som spokojný so všetkým.

Ján Jáger

1. Zvolen - Lieskovec
2. 1986
3. Počítače, hudba, príroda, turistika
4. Gymnázium vo Zvolene
5. „Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden.“ (Mt 10,38)

Tieto Ježišove slová sú pre mňa veľkým povzbudením pri riešení problémov a ťažkostí.

6. Motiváciou ku kňazstvu sú pre mňa viacerí kňazi, ktorí ma oslovili svojím

životom. Služiť Bohu a pomáhať ľuďom, prísť bližšie k Nemu.

7. Zatiaľ som spokojný. Splnili sa moje predstavy a očakávania. Oblúbený predmet - cirkevné dejiny.

Dominik Jáger

1. Zvolen - Lieskovec
2. 1983
3. Motorové koničky (autá), turistika, bicykel
4. SPŠ Dopravná a pomaturitné štúdium na SPŠ strojníckej. Pred nástupom do seminára som pracoval v oblasti strojárstva a trošku s autami.
5. „... žatva je veľká, ale robotníkov málo...“ (Mt 9,37)
6. Kňazstvo si predstavujem ako službu Pánu Bohu a ľuďom. Venovať by som sa

chcel tomu, čo bude aktuálnou potrebou v Cirkvi.

7. Je tu dobre. Oblúbený predmet je špirituálna teológia.

Peter Lupták

1. Detva
2. 1986
3. Miništrovanie, rád si prečítam dobré knihy, príroda, fotografovanie
4. Gymnázium v Detve
5. Mojm oblúbeným svätcom je Maximilián Kolbe. Je pre mňa veľkým vzorom obety a nesmiernej lásky k blížnemu. V tomto duchu sa nesie aj môj oblúbený výrok zo Svätého písma: „Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí život za svojich priateľov.“

6. Túžba byť kňazom je veľkým tajomstvom a darom, ktorý Boh vložil do môjho srdca. Veľkým vzorom mi boli a sú kňazi, ktorí opravdivo žijú svoje povolanie. Nemám to vyhranené, ale pravdepodobne mládeži.

7. Pomaly som si už zvykol. Je úžasné byť obklopený ľuďmi, ktorí idú za tým istým Cieľom.

Oblúbený predmet cirkevne dejiny, liturgika, ale aj ostatné sú veľmi zaujímavé.

Vladimír Václavík

1. Pochádzam z dedinky menom Kírf' na juhu stredného Slovenska (okres Veľký Krtíš).
2. 1987
3. Kolektívne športy, hudba, filmy, náboženská literatúra, pobyt v prírode, stretnutia s dobrými priateľmi
4. Stredoškolské odborné vzdelanie
5. A Úvod do Svätého písma, latinčina
C „Totus tuus.“
6. Motivácia: Obrovská túžba stať sa Kristovým nástrojom lásky, nádeje, pokoja a pravdy.

Prednostne by som sa chcel venovať mládeži, mám k tomu blízko, už len samotným vekom. Veľmi ma ťahajú misie, hlavne starostlivosť o najchudobnejšie deti sveta.

7. „Všetko krásne je ťažké.“

Ján Uhnák, Ing.

1. Bratislava
2. 1970
3. Knihy o duchovnom živote, náboženská hudba a iné umenie, šport, moderná technika
4. Strojnícka fakulta STU v Bratislave, odbor Prístrojová, regulačná a automatizačná technika, potom práca v odbore.
5. B Sv. Dominik Savio – vedel, čo chce, išiel za tým a dosiahol to.
6. Boh je Láska a ja chcem ňou tiež byť, do

najväčšej miery ako to s Božou pomocou dokážem, a priviesť k Nej čo najviac ľudí. (Možno aj ako budúci kňaz – učiteľ).

8. V seminári je fajn. Snažíme sa tu navzájom o duchovnú dokonalosť a uvedomujeme si, že najlepšie nám v tom pomôže náš Boh, ktorý je tu s nami.

Môj obľúbený predmet je špirituálna teológia.

Jozef Mikula, Ing.

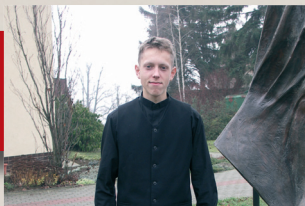

1. Košice
2. 1976
3. Knihy, šach, turistika
4. Technická univerzita v Košiciach, odbor Informačné technológie. Tri roky som pracoval ako programátor.
5. Mojou obľúbenou sväticou je sv. Terezka z Lisieux pre svoju jednoduchosť a radikálnosť na ceste ku svätosti. Snažím sa stále viac naplňať vo svojom živote „Už nežijem ja, ale Kristus žije vo mne“.

6. Odpoveď na pozvanie, nasledovať Ježiša Krista a byť svedkom Božej lásky a milosrdenstva pre všetkých, ktorí ho chcú prijať. V budúcnosti by som sa chcel venovať misiám.

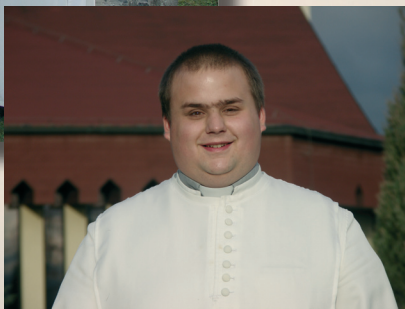
7. Mojím obľúbeným predmetom je latinčina.

Dominik Holubjak

1. Mútne
2. 1986
3. Rád čítam knihy, skauting, hudba, šport
4. Gymnázium v Námestove
5. B Môj obľúbený svätec je Ján Mária Vianney pre svoju jednoduchosť, skromnosť, pokoru.
C „Žatva je veľká, ale robotníkov málo.“ (Mt 9,37)
6. Mojou motiváciou je sám Ježiš Kristus a dobrý príklad kňaza.
7. Som veľmi spokojný.

Róbert Dobranský, Opraem.

1. Trebišov
2. 1982
3. Korčuľovanie, cyklistika, dobrá kniha, akvaristika
4. Gymnázium. Bol som v kláštore u premonštrátov v Želive.
5. “Byť otvorený pre každé dobré dielo.” (sv. Norbert)
6. Chcem naplno žiť a šíriť odkaz sv. Norberta.
7. Dojmy sú zatiaľ pozitívne. Obľúbený predmet je Sväté písmo.

*Peter SEKEREŠ, MichaLAJCHA, 4. ročník
foto: Dominik JÁGER, 1. ročník*

*Všetci, čo Krista hľadáte,
utkvejte zrakom na nebi!
Uvidíte tam nádherný
znak jeho večnej veleby.*

*Tá hviezda, ktorej nádhere
a jasú slnko ustúpi,
hláša, že na zem zavítal
Boh v tele, čo nás vykúpil.*

*Až kdesi v perzských končinách,
skáde sa slnko vynára,
mudrci vidia vo hviezde
znamenie Kráľa—Vládára.*

*Ktože je ten kráľ, hovoria,
čo hviezdám dáva pokyny,
pred ktorým trpne obloha
a vzdáva mu hold povinný?!*

*Badáme čosi vznešené,
nad čím nevládne smrť a čas,
nádherné, divné, nesmierne
a prošie ako prvý jas.*

*Len tento je kráľ národov,
Božieho ľudu potecha,
ktorú Boh slúbil praotcom
a bez splnenia nenechá.*

*Nech ti je sláva, Ježišu,
cez večnosť, v ktorej kraluješ
s Otcou i Duchom Presväтым,
že sa dnes ľudstvu zjavuješ.*

HLAVOLAM

Riešenie stopovačky vo Svätom písme z minulého čísla je čínske príslovie: „*Povedal som mandľovníku: Rozprávaj o Bohu a mandľovník zakvitol.*“ Atraktívnu knihu duchovných reflexií na základe cestovateľských zážitkov Mariána Gavendu *Na pulze života* sme poslali Katke Borovčíkovej z Nitrianskeho Pravna, Jolane Zimanovej zo Žarnovice a Pavlovi Jombíkovi z Podbrezovej.

Každé správne riešenie poslané do redakcie (e-mailom, poštou, SMS na číslo 0915 438 326 alebo 0914 292 985) do 3.3.2007 bude zaradené do zlosovania o vecné ceny, ktoré sponzoruje Rádio Lumen. Nezabudnite uviesť kontakt, vek a adresu, aby sme vedeli kam máme cenu poslať...

V rade vedľa seba je päť domov v piatich rozdielnych farbách. V každom dome žije osoba inej národnosti. Týchto päť obyvateľov pije svoj nápoj, fajčí a chová zviera. Nikto nepije to, čo ostatní,

1. Angličan žije v červenom dome.
2. Švéd chová psy.
3. Dán pije čaj.
4. Zelený dom je naľavo od bieleho.
5. Obyvateľ zeleného domu pije kávu.
6. Ten, čo fajčí PETRY chová vtáky.
7. Obyvateľ žltého domu fajčí MARS.
8. Ten, čo žije v strednom dome pije mlieko.
9. Nór žije v prvom dome.
10. Ten, čo fajčí BLEND, žije vedľa toho, čo chová mačky.
11. Ten, čo chová kone, žije vedľa toho, čo fajčí MARS.
12. Ten, čo fajčí ZORY, pije pivo.
13. Nemeц fajčí WEST.
14. Nór žije vedľa modrého domu.
15. Ten, čo fajčí BLEND, má suseda, ktorý pije vodu.

Kto chová rybky v akváriu?

-ML-

Ďakujeme všetkým našim dobrodincom za akúkoľvek pomoc, duchovnú či materiálnu. Naš Pán vám odplatí stonásobne vaše modlitby a obety, ale aj všetky potravinové dary, ktoré sme poctivo spracovávali počas piatkových celoseminárnych brigád. V modlitbách s vami spojení

vaši bohoslovci

Dodá LŮČ

Vážení a milí,
je pro nás všechny zúčastněné velkou ctí být s vámi. Maminka mi říkala: „Dej svému andělovi strážnému práci.“ Já ho nechala dlouhá léta, k mé škodě, bez povšimnutí. Také asi proto jsem zde, abych vás profesionálně zaměstnala. Velmi vám děkuji a přeji krásné vánoční svátky a mnoho lásky v roce 2007

V Badíne 24. 11. 2006.

